

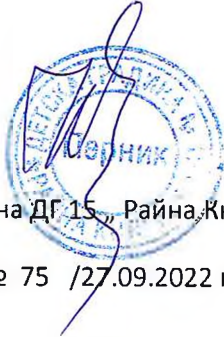
Детска градина № 15 “Райна Княгиня”

гр. Перник, ул. “Георги Мамарчев” № 9

тел. 076/ 60 67 53, 0882 481 232

e-mail: raina.kngginq15@abv.bg , Булстат: 000381284

Утвърдил:

Директор на ДГ 15 „ Райна Княгиня“ – Кремена Михайлова

Заповед № 75 /27.09.2022 г.

ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ,
ЗАПИСАНИ ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ
В ДГ 15 „ РАЙНА КНЯГИНЯ“ ГР. ПЕРНИК

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет проведено на 26.09.2022 г. с Протокол № 2.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално - икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програма на ДГ 15 „Райна Княгиня „ гр.Перник за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020 г.
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността / 2014 - 2020г. /
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, преждевременното напускане на детска градина е сложно явление, което оказва влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата и детските градини в усилията им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по - добър стандарт! и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите и техните семейства и върху цялостното социално - икономическо развитие на страната.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;
3. Координираните мерки на всички нива;
4. Проследяване на напредъка на ниво детска градина.

Настоящата програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на подготвителните за училище групи в

ДГ 15 „Райна Княгиня“ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане.

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на подготвителните групи в ДГ

ДГ 15 „Райна Княгиня“ чрез:

- 2.1. Разясняване на родителите какви са правата и задълженията им;
- 2.2. Разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в подготвителна за училище група;
- 2.3. Индивидуално консултиране на родителите;
- 2.4. Индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост и специална подкрепа;

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждеременно напускане на подготвителна за училище група:

- създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я деца;
- завръщане на преждеременно напусналите подготвителна за училище група към формалната система на образованието чрез използването на различна организация на основните форми на педагогическо взаимодействие: почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето;
- популяризиране на възможностите за учене, възпитание и социализация в клубове, библиотеки, читалища младежки център;
- обучение по предприемачество още в предучилищна възраст.

Причини за отпадане от детска градина :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало.

Отпадането на деца от системата на предучилищното образование е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на родителите за посещаване на определена детска градина, в индивидуалните потребности на децата, а от друга и в педагогическата колегия.

Причините за преждевременното напускане могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.

4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.
7. Психологически причини.

Социално - икономически причини:

- ✓ лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- ✓ ниските доходи - невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи, необходими за учебния процес);
- ✓ поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра използване на детето, не посещаващо подготвителна за училище група, като трудов

ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа)

Образователни причини:

- ✓ не владее или недостатъчно владее български език;
- ✓ затруднение при усвояване на учебния материал;
- ✓ слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ;
- ✓ наличие на конфликтни отношения с други деца от групата и/или учители и др. незаинтересованост на родителите към образователния процес в детската градина, затруднения при общуване с връстниците;

Етнокултурни причини:

- ✓ по - ниска ценност на образованието;
- ✓ страх на родителите за опасност от откраждане/отвлечане на детето;
- ✓ страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;

Психологически причини:

- ✓ чувство за неуспех;
- ✓ неувереност в себе си;
- ✓ невъзможност за себеизява поради езикова бариера

Институционални причини:

- ✓ като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на [национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне е преждевременното напускане на деца от системата на образованието; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващан, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в детската градина. Рисковете за преждевременното напускане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

В Детска градина „ Райна Княгиня“ няма отпаднали деца, но има деца със специални образователни потребности, на които се оказва нужната подкрепа и индивидуална работа.

Това се дължи на последователната политика на детската градина, която е подчинена на принципите за:

всеобхватност на дейностите - осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика на децата със специални образователни потребности;

публичност и прозрачност на цялостната политика - чрез интернет страницата на детската градина, добрите практики и документиране на всички събития и инициативи провеждани с децата;

обратна връзка с институции, родители, психолог, директор, логопед ;

разработен Механизъм за включване на семейството - в Програмната система на ДГ.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Изпълнение на Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, пълноценна личностна реализация на всички деца, независимо от тяхното етническо, социално или културно различие.
3. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на задължителна предучилищна подготовка с оглед ограничаване на последиците от тях.

Постигането на целите се осъществява чрез:

- превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;

- интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище

ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

1. Проследяване неизвинените отсъствия на децата от ПГ от учителите и информация до директора.
2. Ежемесечно вписване на отсъствията на децата от ПГ в модул „Отсъствия“ на НЕИСПУО;
3. Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
4. Повишаване качеството на образованието.
5. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
6. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. Обхват на деца за задължителна предучилищна възраст и задържане в образователните институции.
2. Връзка с родителя за изясняване на причините за отсъствие на детето.
3. Повишаване участието и ангажираността на родителите - индивидуално и групово наставничество.
4. Подкрепа за развитието на децата в риск.
5. Подпомагане на децата, застрашени от преждеременно напускане на детска градина, по финансови причини.
6. Развитие на занимания по интереси.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

ПОЛИТИКА	МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ	ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРНИК
Обхват на децата за задължителна подготовка на 5 и 6 години.	Обход на децата от екипа за обхват и задържане в ДГ на деца, които не са записани за задължителна подготовка. Изпълнение на мерки за записване на децата и междуинституционалната политика, съгласно механизма на МОН - ПМС №100/8.06.2018 г. Осъществяване на мерки за подкрепа на тези деца и родители.	-брой обходени и записани нови деца, които не са посещавали ДГ.	Екип за обхват
Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.	<p>1. Разработване на политики за ненасилие и изграждане на силна детска общност чрез правила на групите за поведение и спазване на Етичен кодекс.</p> <p>2. Проследяване на постиженията на децата и подкрепа, с цел подпомагане на личностното им развитие.</p> <p>3. Диагностиране и консултиране на деца с обучителни затруднения.</p> <p>4. Проверка на дневниците на подготвителните групи във връзка с отсъствията.</p> <p>5. Своевременно информиране на родителите за броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини на децата от учителите на групата.</p> <p>6. Съвместна работа с Обществения съвет на детската градина за превенция на ранното напускане на ДГ и изграждане на позитивна образователна среда.</p>	<p>-приети правила за поведение в детските групи;</p> <p>-наличие на жалби и похвали.</p> <p>-описание в дневник и портфолио на детето;</p> <p>-становище от психолог и логопед;</p> <p>- протоколи от проверки;</p> <p>-разговори;</p> <p>-популяризиране на работата на детската градина и акцентирание на полезността от предучилищно образование;</p> <p>-подкрепа за родители на деца в риск: разговори родител-родител с цел осъзнаване на образованието, като ценност;</p>	<p>Учители по групи</p> <p>Учители по групи</p> <p>ЕПЛР</p> <p>Директор</p> <p>Учители по групи</p> <p>Директор</p> <p>Учители по групи</p>

		инициативи.	
Мерки при реализирани отсъствия на деца от задължителна подготовка	<p>1. Действия на учителите от групата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор с родителя за отсъствията; - водене на отчетност на отсъствията на децата - извинени с документи и неизвинени; - ежемесечно подаване на информация до директора за отсъствията на децата; - информирание на директора при направени повече от 10 неизвинени отсъствия за учебно време. <p>2. Действия от директора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вписване на данните в модул „Отсъствия“ в НЕИСПУО; - писмо до ДСП за предоставяне на семейни помощи в натура /заплащане на такси, учебни материали/. - доклад до кмета на общината при повече от 10 отсъствия за налагане на административни наказания на родителя. 	<ul style="list-style-type: none"> - намаляване на броя на неизвинените отсъствия; - предотвратяване на напускането на детската градина; 	<p>Учители по групи</p> <p>Директор</p>
Повишаване качеството на образованието	<p>1. Консултации на родителите с учителите за набелязване на мерки, при проблеми в усвояване на учебния материал; индивидуална работа с децата.</p> <p>2. Квалификация на учителската общност с цел идентифициране и подкрепа на децата в риск.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - брой проведени консултации; - удовлетвореност от обучението; - брой участници 	<p>Учители по групи</p> <p>Директор</p>
Достъп до качествено образование за децата със СОП	<p>1. Осигуряване условия за ресурсно подпомагане на децата със СОП.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наличие на квалифициран персонал; - наличие на достъпна и подкрепяща среда. 	<p>Директор</p>
Повишаване участието и ангажираността на родителите	<p>1. Приобщаване на родителите в процеса на образование, чрез активни, работещи родителски активи.</p> <p>2. Провеждане на индивидуални работни срещи с родителите на деца, в риск.</p> <p>3. Провеждане на открити дни за родителите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - активност на родителската общност при общи мероприятия/общински; - брой проведени срещи и ефективност от тях 	<p>Учители по групи</p> <p>Учители по групи</p>
Подкрепа за развитието на децата в риск	<p>1. Индивидуална работа</p>	<ul style="list-style-type: none"> - намаляване на отсъствията, - повишаване на успеваемостта по ДОС за ПО; 	<p>Учители по групи</p>

	2.Партниране с другите институции имащи, връзка с ДГ.	-ефективност от съвместната дейност, брой срещи.	Директор
Подпомагане на деца, застрашени от преждевременно напускане, по финансови причини	1.Подпомагане на деца с трайни увреждания и без родители - дарителски акции. 2.Безплатно ползване- на театър.	-брой деца на които им е осигурена такава грижа и предотвратено ранното напускане на ДГ по финансови причини	Учители по групи
Развитие на занимания по интереси	1.Участие на деца в общински, национални и международни проекти, финансирани от различни донорски организации. 3. Активно участие в инициативи на детската градина.	-проявен интерес към проектите; -активност на децата; -представителни изяви -подпомагане на дейностите от учителската колегия	Учители по групи Учители по групи

